Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטס ערשיינט
דריימאל וואכענטלך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטס
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 50 קר. ע. וו.

פיים איינצעלנע נומעריס
גאנציעהריג 11 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהריג 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
עדרעס מאכ
פ ר ע נ ו מ ע ר י ר ע ן
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייס
בעזאנלט מיט דעם עסטאנגע דעם
לעזעסן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פ ע ס ט
וואיטצער בולוואר נומ. 29,
וואהין מאן אונד דיא פרענומעראציאנס-
אנס.גאלדער צו זענדען בעליעבט.

Nr. 16, זעכצעהנטער יאהרגאנג פעסט. מיטטוואך י שבט התרמ"ד. Pest, den 6. Feber 1884.

איס דעם אונגארישען דייכסטאג.

איך אין דער מאנטאג-זיטצונג דעם אונגאר-שען דייכסטאגעס קאם דיא מיט-עדזיג-געשיכטע צום אפעלטען אונד זאפעלטען מארש צום געשפרעכע, אינטער דען מרגזערן וואר איך דער יידישע דע-פיוטירטע ערנסט מעזע, ער פערטיידיגטע דאס יידענטום געגען דיא אנגריפפע אטטא דערמאנס אונד אישטיריס, בין זיך עגדלך איך דען בענקען דער לינעראלען פארטיא מאיין ווא עדדאב איגד צו גונסטען דער יודען ווענן ווענן דען פארוארט פערטהיידיגטע, דאס דיא איגע דונ-דע גערמנסאללע דעלינאן אונד דיא עס עדסס נאטהווענדיג דעשטע דער יודען צו עגטגעגען, וואס פיר דערדען דיא אבגען.

ווא אנטע: דיא רעדנער דער יודען בע-יוהט איך דען ב-בוכערן מאוגס אונד אידדע דע-דינאן איט שאן זייט יאהר-טיגיג דער יודלט בעקאנגט. דיא פיגד בוכער מאוגס עגט-ראטשען גע-יים נכסס געפעהרלעגס. איך דאבע מיר איך דיא מיגג גגגאמטען דען שלחן ערוך" וויכטשטיי-דען אונד איך דאבע אין דענזעלבען נכסס געפונ-דען וואס דער מעגשהיט אונד דער גגזעלדשאפט נכסס נשטרוך ווערד. דיא דיעבע דער יודען צו אוד-דעם דיילגען פאטערלאנד ווא אומגער דער גע-גגשטאנד מיגער בעגאגדעדונג, אונד נאך דייטע יודען דיא יודען דער צערשטאדונג ערוואה-לעגס דען טרייערטאנ דאלטען, וודדרנ עס מיר אין טיפפסטער ווערלע. דיא דיעזע יודען אום דען פע-פאלל אודדעדס דייגעס אמטערן אונד יודען. דיא ער-שיטטערונגען טרייערדערד אובער דען אונטערגאנג דעס דיילגען דייגעס זונד דאכסס פאעטיש אונד דערצעדדיטענד, אונד ווד דאס שאנטע דעב-דעאשע טרייערדער דעגען יודדה מאגג גד דער-גדעטען ווגג טרייערדערד, ווערבע מיט צאן (צייגס) אגפאנגען. דיעזע זונד פאן דעם גאסטען עדגלאשען דיגטער ד. יודדה דדד פערפאסס. דאס אום דערגעדגדע ד. יודדה דדד ווערבע דען פאלגדען אונד דער ווערבע דיגטע דיגטער דיגגע בעגוג-גען דאס.

גאגען שפראך ווא אין אגדער דעגגערן דערע גגגגען דיא אגט-בעגטען. דער דעפגטירטע אגטטא דערמאגן עדדלעגטע זיך פיר אגגען וודדגן. גד אבער פערדאגגטע ער פאן דען יודדגן, דאס זיא זיך גגסס מיט אללען שדאפפערן דער ווערלד פאן דען קרייסטען אבשלעגסן מאגג.

גגן שפראך אייד דער אגטערסס דגגדע דע-פגטירטע אגגאגן דערדפ. ער אגגט: דער אגט-בגד-מגסמס אגט פיר אגגאגן אין שדאגדאל אונד אגגע שאגד, דגדד דען אגט-בגד-מגסמס דאבען זיך דיא אגגאגן מיט אדדען בעקגטען ווגטשען בדדדגדע פערפגדגדע. אגגטער אללען דאגפפסאגגען אונד גאצאגגען דאס זיך דגגע אגגגגע דעם מאדאדע-טדדס זא אגגגפאסס. אגבערד אללען דיא יודען מיט דען אגגאגן, אגגטער אללען גגסס אגגגאדשען אגגגדאדגדדען דאבען זיך דיא יודען אס מגסטען דען אגגגאדן אגפס אגגגגגטע אגגגגגאססען. מאן בדגגגד דאדער אן דיא יודען קדגגע עקקסדא אגפ-פאדדדגגג צו שטעללען, זיא טדדגגן זא דאסזעלבע ווא דיא אגגגאדן טדדגגן.

גגן שפראך אייד אין גגסטלגבער דעפגטדטער גאמגגגגג

* (ווי דער איין פעטטער בראטען.) דיא אייסקלערונג האט עס לידער נאך ביז היטע נוכט איינמאל זא ווייט געבראכט, דאס זיא דיא לידענשאפט דער בריסטען, מיט וועלכער זיא נאך איינער ווערנטייפ דאשען עטוואס אבגעקולט העטטע. וויא פאר אהרהגדערטען, ביעטען זיא איך היטע אללע איהנען צו געבאטטע שטעהענדע מטטעל איף, ווענן עס זיך דארום האנדעלט איינען ווערן, פאר דאס טייפבעקען צו שטעללען. וויא נאך איינעם פעטטען בראטען דעם קיין גיסטליכער-מאנען ווערשטעהען קאנן, מיט וועלכער גיר דאשען אונד גייפען זיא נאך דער געלעגענהייט יידשען עלטערן איהר קינד אבטרינגען צו מאכען. — זא בערכטעט מאן איס לעמבערג, דאס דארט דאס 14-יעהריגע יידישע מעדכען הנה רבקה וואיכער ווייר שאן בעריכטעטען, פאן דען גיסטליכען דאך געטייפט וואורדע. דען טייפאקט האט דער בישאף סעמבראא-צאיטשין פערזאנליך פאללצאגען, אלס טייפפטהען פונגרטען דער לאנדטאגס-אבגעארדנעטער געהיים-ראטה ראספאקי זאממט געמאהלען דעם שטאטט-האלטערס הערען וואלעסקי. מאן זייגט, יי גראסער דער מאן, דעסטא גראסער זיינע דוממהייט. — ווענן ער איינמאל איינע זאלכע בעגעבט.

* (וואהרמאנען אונד אישטוויצען.) דיא ווענען דעם דיעללס צו יע 8 טאגע געפענגנס פערארטהיילט וואורדען, זינד אים „אללערהאנד-טע בעגנאדיגונג" איינגעקאמען!

פערלאזונג.

דער 1860-ער-לאזע.

בייא דער אם 1. פעבער 1884 פארגענאמענען ציעהונג דיעזערלאזע וואורדען פאלגענדע סעריען געגאנגען: אי. צ. 7336 860 17666 3046 6558 928 14780 12876 14301 6986 3658 17866 8831 9561 13176 3548 11651 5799 19169 11340 1162 18629 18003 10658 13335 9383 15724 9263 13813 10418 13943 6552 10802 17575 13942 16389 8043 11810 17238 16473 19095 8000 2259 2138 10698 10413 2547 6087 10240 13016 18676 5115 8899 3254 12093 1620 12490 3377 7873 17067 2970 5376 884 13371 3090 1328 4961 16820 4030 10549 17966 8488 807 2477 6983 18098 13381 1952 9344 17396 19195 17488 5622 14500 13038 18740 7867 6090 16395 5874 5806 1122 15527 1263 18201 7412 9188 17580 1038 16009 12391 8476 3465 16931 14288 16165 14563 19134 15652 1225 9202 15241 5920 8224 2106.

2) דער נעגיאב-לאזע.

בייא דער אם 2 פעבער 1884 פארגענאמענען ציע. הונג דיעזער לאזע פיעל דער הייפטטרעפפער מיט 50000 גולד איף נ׳. 1088, דער 2-טע מיט 5000 גולד. איף נ׳ 30038 — אונד דער 3-טע טרעפפער מיט 2400 גולד. איף נ׳ 79655, 4טע טרעפפער מיט 1000 גולדען איף נ׳ 72185, פערנער נעווינגען: יע 500 גולד. נ׳ 4004 79197 25 גולד. נ׳ 3237 15980 53827 53852; יע 200 גולד. נ׳ 4181 6928 12.50 — 13. גולדען. קאלב-פעללע אהנע קאפפע 220—222 גולד׳ מיט קאפפע.

לערער: נעמאקטעס פפונדלערער פאן 25—27 ק׳, 168 172 גולד. איינמאל פערזעטצע טערצען פאן 10—15 קילא 162—164 גולד. צווייטמאל פערזעטצע טערצען 17—18 קילא צו 164—165 גולד. אונד דרייטמאל פערזעטצע טערצען 19 22 קילא 166 164 גולד. — אבער-לערער: קוה-הייטש נעווינבטש 5 — 6 קילא 225—240 גול. נעצאגענע 5—6 קילא 212—225 גולד.

קאר-בפעללע: נעווינבטש 9—6 קילא 345—385 גולד. ברוטטו 9—12 קילא 445—470 גולד.

שאאפ-וולעלע: אין פארגיגע וואכע וואר דאס נעשעפט שוואך, עס וואורדען 300 מטרצ׳ פערקויפט. אי׳צ׳ באנאטער צינאיא 52 גול. פער 56 קילא.

ווייצען-פרוכט.

ווייצען: פערקויפט וואורדען 20000 מעטערצ׳ פרייזע: אינגאריישע-ווייצען 77—82-קילא 9.60—10,20 גול׳ פער מעטערצענט.

קארן: אינגאריישע 68—72-קילא 8,25—8,45 גולד׳ פער מטרצ׳.

נערסטע: סלאוואנישע 60—64-קילא —9,— 11,50 גולדען.

האפער: אינגאריישע 7.20 — 7.30 גולדען פער מעטער-צענטנער.

קוקורוץ 6.90—7.— גולדען —

ווייצע-מעהל, נו׳ 0: 19,50—20.50 גולד, נו׳ 1: —19.50—19 גולד. נומ׳ 2: —17.—18 גולדען. נו׳ 3: 16.25—17.25 גול׳ אללעס פער מטרצטר.

קארן-מעהל נו׳ 1: 14.75—15,75 גולד. נו׳ 2: 13,25—12.25 גולד׳ פער מטרצ.

שפרייזען: —30. 30.50 גולדען פער 10000 לינטער-פערצענט.

ריבאל 42.75—43. גולדען פער 100 קילא.

לאטטא-ציעהונג פאם 31. יענגער 1884.

בודאפעסט	63	57	34	21	64
לינץ	7	90	81	33	34
טריעסט	85	82	54	46	32

פערא׳אנטווארטלעכער רעדאקטער: מאר בריי ריין.

קאנקורז.

אין דער דיעזיגען ארט׳ געמיינדע איזט מיט ריחאיר הבעל דיא שטעללע איינעס שוחט ובודק, בעל תפלה וקוראא. דער התרה איף וויסט צו׳ה פאן אנערקאנטען אר׳ט׳ראבבינען דאס, צו בע-וועטצען. מיט איינעם אהרעס-געהאלט פאן 300 גול. נעבסט פריער-וואהנונג אונד נעבען-איינקעפטען. דיזע-שפיזען ווערדען ניר דעם אקצעפטירטען פער-נעטצט.

ב׳ה א ר (בייא גראסווארדיין), תרמ׳ה.

יאזעף ב׳ריי׳ר.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער-פרייזע.

קארן (נייא) 7.50 7.90 גולד.

נערסטע, סומטער-וואאיע —7,30 גולד. מאלצ-וואאיע 7,75—8.50 גולד.

קוקורוץ 6,65—6,70 גולד.

האפער (נייא) 6,90—7,15 גולד.

רעפס פער אויסטס-פעסטמבער 1884 צו 14.25 14.50 גולד.

מעהלפרייזע (פער 100 קילאגראם זאממט זאק, פרייא אם פעסטס:) נו׳ 0: 18 גולד. 60 ק׳. נומ׳ 1: 18 גולד. — ק׳, נו׳ 2: 17 גול. 40 ק׳, נו׳ 3: 16 גולד׳ 90 ק. נו׳ 4: 16 גולד׳ — ק. נו׳ 5: 15 גולד׳ — ק. נו׳ 6: 14 גולד. 30 ק. נו׳ 7: 13 גולד׳ 30 ק. נו׳ 8: 12 גולד׳ 30 ק. נו׳ 9½: 10 גולד. 60 ק. נו׳ 8¼: 8 גולד׳ 80 ק׳ פינע קליע 4.90 גולד. נראבע קליע 4.80 גולד.

הילזע: פרייסע: ערבסען אינגאריישע 10—12 גול. לינזען 10—12 גול. פיאלען נראסע ווייסע 10,50—11 גול. צוויגעזעל-באהנען 11—11.50 גול. ראהע הירזע 7.55 גול. הירזע בריין 11.50—12,— גול. מאהן גרויער 26 גולד. בלויער 28—30 גולד. קימעל 30 גולד. האנפזאמען גול. ווינקען 7.50—8,25 גולד. (אללעס פער 100 קילא.)

שפרייטס: נייע מעטראדע, אים קליינען 28,50, אים גראסען 29 גולד. אלטע מעטראדע 33.50 — 33.75 גול. אללעס פער 10000 לינטער פערצענט.

קארטאפפעלן: באסנישע אין זאק 16,52 — 17. גולד.

צווענטשקען-בוים (לעקוויא) 22—24 גול.

האנינג: נעלייטערטער 36—37 גולד.

וואכס: ראוהער צו 136—137 גולד.

צוקער: ראפפינאדע 42.75—44.50 גולד. מעליטע 41.50—42.50 גולד. ווייסעל-צוקער 46.50 גולד.

ווייניטריין 45—70 גול. יע נאך קוואליטעט.

קנאפפערן: אינגאריישע פרימא —17. גולד.

קלעעזאמען: אינגאריישע 58—60 גולד.

האמהקלעע 62—64 גולד.

ריבאל צו 45. גולד. פערזענט.

רעפקוכען 6.20 גולד.

אינשליט (דרק) 51.—51.50 גולד.

פעטראלעאום 26,25 גולד

שאפ-עללע. אין פאריס ווייאבע ווארדען 8000. שטיק פערשיעדענע נאטטענען פערקויפט. אונד צוואר: דייטשווייאללען 2.80—3.20 גולד׳ פער פאאר. — פערדיטע 133—142 גול. טירקישע אונד מאצעדאנישע 44—56 גולד׳ פער 56 קילא. (אללעס פער 3 פערצענט אבאטט)

הייטע — קילא 105 108 גולדען פער פאאר. — ראההייטע 12.50 — 13. גולדען. קאלב-פעללע אהנע קאפפע 220—222 גולד׳ מיט קאפפע.

לערער: נעמאקטעס פפונדלערער פאן 25—27 ק׳, 168 172 גולד. איינמאל פערזעטצע טערצען פאן 10—15 קילא 162—164 גולד. צווייטמאל פערזעטצע טערצען 17—18 קילא צו 164—165 גולד. אונד דרייטמאל פערזעטצע טערצען 19 22 קילא 166 164 גולד. — אבער-לערער: קוה-הייטש נעווינבטש 5 — 6 קילא 225—240 גול. נעצאגענע 5—6 קילא 212—225 גולד.

קאר-בפעללע: נעווינבטש 9—6 קילא 345—385 גולד. ברוטטו 9—12 קילא 445—470 גולד.

שאאפ-וולעללע: אין פארגיגע וואכע וואר דאס געשעפט שוואך, עס וואורדען 300 מטרצ׳ פערקויפט. אי׳צ׳ באנאטער צינאיא 52 גול. פער 56 קילא.

ווייצען-פרוכט.

ווייצען: פערקויפט וואורדען 20000 מעטערצ׳ פרייזע: אינגאריישע-ווייצען 77—82-קילא 9.60—10,20 גול׳ פער מעטערצענט.

קארן: אינגאריישע 68—72-קילא 8,25—8,45 גולד׳ פער מטרצ׳.

נערסטע: סלאוואנישע 60—64-קילא —9,— 11,50 גולדען.

האפער: אינגאריישע 7.20 — 7.30 גולדען פער מעטער-צענטנער.

קוקורוץ 6.90—7.— גולדען —

ווייצע-מעהל, נו׳ 0: 19,50—20.50 גולד, נו׳ 1: —19.50—19 גולד. נומ׳ 2: —17.—18 גולדען. נו׳ 3: 16.25—17.25 גול׳ אללעס פער מטרצטר.

קארן-מעהל נו׳ 1: 14.75—15,75 גולד. נו׳ 2: 13,25—12.25 גולד׳ פער מטרצ.

שפרייזען: —30. 30.50 גולדען פער 10000 לינטער-פערצענט.

ריבאל 42.75—43. גולדען פער 100 קילא.

לאטטא-ציעהונג פאם 31. יענגער 1884.

בודאפעסט	63	57	34	21	64
לינץ	7	90	81	33	34
טריעסט	85	82	54	46	32

פערא׳אנטווארטלעכער רעדאקטער: מאר בריי ריין.

קאנקורז.

אין דער דיעזיגען אר׳ט׳ געמיינדע איזט מיט ריחאיר הבעל דיא שטעללע איינעס שוחט ובודק, בעל תפלה וקוראא. דער התרה איף וויסט צו׳ה פאן אנערקאנטען אר׳ט׳ראבבינען דאס, צו בע-וועטצען. מיט איינעם אהרעס-געהאלט פאן 300 גול. נעבסט פריער-וואהנונג אונד נעבען-איינקעפטען. דיזע-שפיזען ווערדען ניר דעם אקצעפטירטען פער-נעטצט.

ב׳ה א ר (בייא גראסווארדיין), תרמ׳ה.

יאזעף ב׳ריי׳ר.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

ווייצען (נייע)	קילאגראם פר.הקטאל.	פער 100 קילאגראם	פרוכט	קילאגראם פר.הקטאל.	פער 100 קילאגראם
נאך-אונגארישער	78	.	קארן	70	7.70 — 8
"	76		נערסטע מאלץ	62	
"	77	8.95 — 9.—	" סומטער	62	7.60 — 8.80
"	78	9.— — 9.05	האפער	40	6.75 — 6.80
"	79	9.10 — 9.15	קוקורוץ מאנאטע	75	6.65 — 6.80
"	80	9.20 — 9.25	אונגערן	73	6.65 — 6.75
"	81	9.30 — 9.35	הירזע	—	6.90 — 7.30
פעסטער-בארען	75		ווייצען פער הערבסט פריהיאהר		9.36 — 10.11
"	76		"		
"	77	9.20 — 9.25	"		
"	78	9.30 — 9.35	"		6.66
"	79	9.40 — 9.45	"		
"	80	9.55 — 9.60	"		6.93
"	81	9.65 — 9.70	"		
מחיים	75				
"	76				
"	77	9.30 — 9.35			
"	78	9.40 — 9.45			
"	79	9.50 — 9.55			
"	80	9.60 — 9.65			
"	81	9.70 — 9.75			
ווייסענבורגער	76				
"	77	9.20 — 9.25			
"	78	9.30 — 9.35			
"	79	9.40 — 9.45			
"	80	9.55 — 9.60			
"	81	9.65 — 9.70			

		קילאגראם פר.הקטאל.	פער 100 קילאגראם
זאק מעהל	נו׳ 0	0	18 60
	"	1	18 —
	"	2	17 40
	"	3	16 90
	"	4	16 —
	"	5	15 —
	"	6	14 30
	"	7	13 80
	"	8	12 30
	"	8½	10 60
דער זאק צו 100 קילאגראם			
פרייא באהן			
שפרייטס: אלטע מעטראדע פרימקעפס			33,50
" נייע " קאיאפפעל			31 —

קורז-טאבעללע פאם 1. פעבער

געלד-קורז	קר.	אל.
דוקאטען-אגיו		
דוקאטען	5	72
פפענינג-אינגאריישע 8 גולדען גאלד.		
שטק (20 פראנקען)	9	63
נאפאלעאנטאלער	9	59
דייטשע רייכסבאנקנאטען	59	45
20 מארק-שטיקע	11	87
פאפיר-רובעל	1	17
לאנדזע		
1854-ער 4-פרעצענטיגע שפאאפס-לאזע	123	—
1860-ער " נאטע	157	50
דעפפע " אלטע	145	—
1864-ער לאזע צו 100 גולדען	169	—
דעפפע " 50	68	—
רומא רומענישע	147	25
פרעגלאלאזע	19	25
קרעדיט-לאזע	179	25
קלאר-לאזע צו 40 גולדען	38	25
לאנדעראבאנד-פאנדס-לאזע	110	—
אונגארישע טיסא-לאזע	19	50
קעלעטיש לאזע צו 10 גולדען	18	
קראקאווער לאזע " 20 "	18	50
אלגיער לאזע " 40 "	38	50
סאלם לאזע " 40 "	6	—
יערוזאלם לאזע " 10 "	20	—
סאלם לאזע " 10 "	—	
זאלצבורגער לאזע " 20 "	22	—
סט.-ולגאנאס לאזע " 40 "	49	—

	קר.	אל.
מאנאטליכע לאזע צו 20 גולד.	—	23
פרעמיענ לאזע " 100 "	—	126
דעפפע " "	—	34
דעפפע " "	97	75
ווארשטיין-לאזע " 20 "	—	37
אונגארישע-לאזע " 20 "	112	75
אונגארישע-פרעמיען-לאזע צו 100 גולד.	110	75
פרעמיענ-לאזע	137	—
ווערטה-פאפיערע		
אונגארישע נאלרענטע 6%	121	10
דעפפע " צו 4%	88	65
אונגארישע פאפיר-רענטע	86	40
אונגארישע גרונדענטלאסטונגען	100	25
טעמעשער באנאטער	100	—
פרעגענגרישע	99	30
באנאטער	99	10
בוכאריע	97	—
אונגארישע אייזענבאהן-אנלעהען	140	50
ווייזענבורגער-אנלעהען-אנלעהען	97	50
פפאנדשיינע דער אונגארישען באנען.	100	—
דיקרעדיט צו 5% אינגאלאנד פערצענט		
דער אונגארישען הייפאטהקען באנק צו	—	9
5% פערצענט.		
דער אונגארישען אללגעמיינען באנק.	—	100
דיקרעדיט-אנשטאלט צו 5% פערצענט	92	
" אפפ-באנען	—	147

enthümer und verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

Budapest, 1884. Druck, v Moritz BurianWaitznerboulevard.

פֿיער איז געוואַנדלך ערסט אַס שפּעטן אָבענד צו ענדע. —

• (אַ יִיִן טיטעל אַהנע מיטטעל.)

אין לעטצטערער צייט איז דער דורך דאָס שטראַסען אין יענער אַטאַלייענער מט אינער דרעה. אַרגעל פֿאַן דאָס צו דאָס דערמנעגאַנגן, אַס זיך דורך דאָס מוויצערען ביאַ דען לייטען אינגע קריי. צער צור ערהאַלטונג דעם לעבענס צוזאַמענצוזאַמענלן, שטפּעטער וואַרדע בעקאַנגט, דאָס דיי זער יונגע אַטאַלייענער קיין אַנדערער איז אַלס אין גראָס דע סערעוואַרע דערזולבע שטאַמטס אַלזאָ פֿאַן איינער פֿאַרנעהמען פֿאַטליע אַב דאָ אַבער נאָנען פֿעראַרמט איז, אינד דאָ ער נאָר קיינע ערצעהונג גענאָסען, אינד זיך דורך בילדונג קיינען אונטערהאַלט פֿערשאַפֿען קאָנטע, האָט ער זיך ענטשלאָסען, גלייך פֿעלקס יונגער אַרמען לאַנדס לייטע זין בראָד אין דער פֿרעמדע דורך דאָס אַרגלשפּעלקס צו ערוויבען, אינטער דען אַרטסאַקראַטען וואַרדע דעמעלבען איינע נאָסערע סימע ציאַמענגעזאַמעלט, אַס אַרם פֿאַן דער דאָ אַבריינג צו ערמאַנלבען.

• (וואָס אַלעס דאָ אַמערי-קאַנער פֿרעגט.) צו דען גיעסטען אינטערעסאַנטען ערפֿערנונגען דער אַמערקאַנער געהאַרט עטצט, האָט דעזעלבען איינע מעטאָדע ערפֿונען האָבען. יי יי ן דורך עלעקטריציטעט צו אַלטערן. איינע בערהמטע פֿירמאַ אין קאַלפֿאָרנען אינטערעסירט עס געמעלד יינע אינד אייך אינדערע אַמעריקאַנער מיטגלידער פֿערלאַנגען שטראַפֿע צו רייפֿען אינד צו לייטערן, עס זאָל שאַן פֿרעמד מאַנלך, האָט פֿיעלאַל אין יענעם יין אינד שפּרינגאַנדע דורך געוויסע מעטעל צו פֿערדרינגען אָבער דער עלעקטריש פֿראַצעס ענטפֿערט נרינדלך אַלזאָ עפּסענע-אַלזאָ אינד נישט דעם יין נור איינען אַנגענעהמען געשמאַק, זאָנדערן מאַכט אינען זאָ גענוגד, אַס אַב בי אַדרעלאַנג אַס קעלדער געשאַנדען ווערע. לייטע האַנדלונג ווערען אין דריא בין זעכס שטונדען געאַלטערט, אינדערע שפּרינגאַנדע אין וקפּצען שטונדען.

• (דער נייע אַטשרוש.) דיא מעלה האָט אינס זאָ פֿיעלע אינטערעסאַנטע נאַמען גע-שאַפֿען, אַז דאָס ערעס דער דיא נאַמען אַשרוש המן אַסתר אינד זאָנאַר דען יוהאַ קענגס. יענער אַבער דיסטען פֿאַלגנדע נאַמען פֿיעלען לעזער בעקאַנגט זין: געמליך דער ייינע אַשרוש אַ״ז״. — איינע זאָנע אינס דער אַלטען געשיכטע צור ציט דעם כרייגע אין דער שלעטער נאָך גלגלא פֿירטע אינד ער בינאַרע פֿאַן דער לאַסט דעם כרייצעס מדע ציאַמענבראָ. דאָ וואָלטע ער דער אינס.

רוהען, אַבער דאָ קאָם אין יודע אינד שטיעס דען מדען תלוי פֿאַרט, דאַפֿיר וואַרדע דיעזער יודע פֿער-פֿלוכט עייג צו לעבען, אינד עייג אין דער וועלט פֿאַרטואַנדערן צו מססען. דיעזע אַנג איבער דען עייגען יודען איזט שאַן אין פֿיעלען ראָמאַנען אינס. געגעטצט וואָרדען, דען יודען לעסט מאַן אייך נור. נעגרם רוהען, נירגענד ראַסטען, דאָ הייסט עס אינ-מער, וואַנדרעדע יודע, ביז אַנס ענדע דער וועלט, דוא דאַרסט דער נישט אַרסרוהען, עס איזט אַבער אייך איינגענהמליך אינד וואַנדערבאַר, אַלזאָ פֿראַצעססע, וועלכע יודען בעטרעפֿען, וואָלנען אין עייגקייט נע צור אייסטראַנונג געלאַנגען, עס איזט, אַלס ווערדע דער פֿלוכ צור וואַהרהייט; ייע דיא דאַפֿסט נישט רוהען, ווער צום בישפּיעל מינט, דער עסלאַ-דער פֿראַעגס ווא לעגנסט צו ענדע, דער אירדט זיך געוואָלטיג, אינד ווייל בלייבן, ער האָט נאָך נאָר נישט אנגעפֿאַנגען. דער עסלאַרער פֿראַעגס הייסט דאַהער עבענפֿאַלס דער עייגע יודע, דא ער נע אינד נימער רוהעט אינד ראַסטעט, זאָ האָט דער קאַפּאַטיראַר אייראָאַט סאַלאַ, דער בעקאַנטליך דער פֿערטעטער דער ייטטיע שאַלמאַשי איזט, אין דיזיגן טאָגען דעם נרעטאַזער געראַנטפֿאַפֿע דיא אַפֿפֿעלאַצאַן גענען דאָס אַרטהיל דער כאַ. נעלוכטן טאָפּעל אין דעם טאָפּ-עסלאַרער פֿראַעססע אינדערזינדעט. דיא אַקטען ווערדען עטצט אין דיא כאַנגרלע קורע נעראַנגען. אַס שלוסס דער ווערד אינפֿאַנגרטען אַפֿפֿעלטיפֿט שטעלט דער פֿערטעטער דער פֿרייאַט-קלאַג אין אינ-זיכט דאָס ווייא אינמער אין דאָס אינטהיל דאָ אַבערן אנשטאַנן אייפֿאַלנען מאַנג, ער אייך נרונד נעגעוואָגענער בעריי-מאַמענט דיא ווערעאַ-נאַרטע דעם פֿראַעגסטעס פֿערלאַנגען ווערדע.

• (לאַסקער אינצינגע.) מאַן וואָלטע גלייבען, דאָסס דאָס הערען נראָסער מענגער ווערלע אַרדט נאַנגעס לעסען פֿאַסט אינ-שלעפֿלך נור דער דאָהען פֿאַלטיק ווייהן, פֿיר נישטס אנדערעס עמפּפֿענגלך איזט, אַלס פֿיר דעזע, ווערלע אַדדער אנזיכט נאָר צום וואָלטע דעם לאַנ-דעס אינד דעסטען בעראַהנער פֿערדערלך ווערד, ווערענד פֿיר אנדערע געפֿהלסאַמען אין אַדדערע דערגען קיין שטרבען פֿראַטען אַבריג בלייבט. אינד דאָך אַלס דעם נישט זאָ. אַס נעגענטהייל ע נאָ-סער דער מאַן, דעסטע מעכטיגער דער דינע גע-פֿהלע אין דעבענאַנגעגענהייטען, ווען ער אינמאַל אינע וארבע צו אינער פֿייענספּראַך געפֿאַסט. דאָס ווער אייך דער פֿאַלל ביאַ דעם בע-דרוטטען ייטשען שטאַאַטס-מאַנע דאָסטער. אַס דעסטען ווענגרעיט פֿאַרלעגיג דאָמאַנטשע בעגע-בענהייט מטענטהייל ווערד: עס ווער אַס אַדרע 1866, אַלס דאָסטער אין בעלדען דיא ייגע נטטע

אינד אַדאַפּטס-טאַכטער איינעס זעהר ריכען ריס-טער-נוטסבעזיטצערס קענגען לערנען, וועלכער אין זעהר אייפֿיגער אנהענגער דער רעגיערונג אינד דער בוסמאַרקטשען פֿאַלטיק ווער. (בעקאַנגט-לך ווער דאָסקער אין גראָסער נעגנער בוסמאַרקס. דיא האָהע דאָמע האָט נישט נור דען האָהען גוסט דעס יונגען שטאַאַטס-מאַנגעס בעוואַנדערט, זאָנ-דערן זיא ערוווּדערטע אייך דיא געפֿהלע זייער לעבע, וועלכע זיא אין זיינען אינגען שאָן לאַנגע האַטטע גלעזען נאָך בעפֿאָר ער אינד דיעזערלבע געשטאַנדען. מיט זייער נעוואָהנטען אינפֿאַהרט אינד אַפֿפֿענהייט, ווענדעטע זיך לאַסקער אין דען אָנקעל אינד אַדאָפּטפֿאַטער פֿראַנצעסקאַס. אינד געשטאַנד אים זייגע אייפֿרבטיגע לעבע, דיא ער צו פֿיילען פֿראַנצעסקאַ געפֿאַסט, אינד פֿערלאַנגטע זיא אַ זייער פֿייא. לוידער ערגנג עס דעם נראָסען לאַסקער מיט זייער אייפֿרבטיגע לעבע עבען זאָ ווא מיט זייער האָהען פֿאַלטיק, מיט דער ער עס עבענפֿאַלס זעהר עהרלך אינד אייפֿרבטיג מיינטע. דען ער ווער נישט ווענג אינערראַשט פֿאַן דעם אלטען אנקעל פֿראַנצעסקאַס פֿאַלגענדע אנטווערט צו ערוואַלטען: פֿראַנצעסקאַ ווערד נעמאַלס עמאַ-דען הייראַטהען, ווענדער דער בעפֿטען דעזעלבען, ווענדער דיא ווערט ע געוועהען, אין יענגער איזט יענגסטענס ווערד זיא דאָס נישט מיט מיינער אייז. ווייל ווייל ע געוועהען, אין יענגער איזט אַס דאָס נישט לעבען אייך אייגע בעטטלערין. לאַסקער אנטוואָרטעטע, דאָס עס זיך ביאַ אים נישט אים דאָס גלעך דאַנדערלט, דאָ ער נישט דאָס גלעך, זאָנדערן ווייג ווענדעטע עס ווייבע דאָס ווייל, ווענדעסט ווען דעזע אייך אייגע בעטטלערין ווערע, עס נשטעט נישט דער אלטע ווער צו בעווייגען דעזעס בייגע ווייגן ווענן, צו עטטווילן. אינצווישען זיר מערערע אַדדער פֿערגאַנגען. פֿיע-לעס האָט זיך אינצווישען בעגעבען אינד פֿערענדערט. אַבער דאָס דעבענדע הערין פֿראַנצעסקאַס צו דאָס. קער איזט זיך גלייך געבלעבען, זיר מיט דעם אינ-טערעסע, דאָס זיא זיך טאָ פֿיר טאָ. אינגלייך. קער פֿיהלטע, זיא ווייאַדע אַמעער בראַסטער אינד ערגלך קערגלך. דעם קאַנגטע, דען דער אלטע אנקעל נישט מעהר גלייכגלטע, ערטראַגען אינד ער דעם עגלך הערען לאַסקער צו זיך אינלאַדען, אינד ערגלדעטע אַדם אין גנעגוואַרט פֿראַנצעסקאַס דאָס ער נין דייע אינוילליגונג צו אַדדער פֿעראַינ-גונג געבען, ערגאָ מיט דער בערענונג דאָס לאַסקער פֿאַן נין אַב זיך אין דער לעבראַלען פֿאַרטיא אַב, אינד דער רעגיערונגס-פֿאַרטיא צו-ווענדען וואָלע. — אין דיעזעס אינגענבליק ציגט זיך נין דיא נאַנצע גראַ-

רוהען, אַבער דאָ קאָם אין יודע אינד שטיעס דען מדען תלוי פֿאַרט, דאַפֿיר וואַרדע דיעזער יודע פֿער-פֿלוכט עייג צו לעבען, אינד עייג אין דער וועלט פֿאַרטואַנדערן צו מססען. דיעזע אַנג איבער דען עייגען יודען איזט שאָן אין פֿיעלען ראָמאַנען אינס. געגעטצט וואָרדען, דען יודען לעסט מאַן אייך נור. נעגרם רוהען, נירגענד ראַסטען, דא הייסט עס אינ-מער, וואַנדרעדע יודע, ביז אַנס ענדע דער וועלט, דוא דאַרסט דער נישט אַרסרוהען, עס איזט אַבער אייך אינגענהמליך אינד וואַנדערבאַר, אַלזאָ פֿראַצעססע, וועלכע יודען בעטרעפֿען, וואָלנען אין עייגקייט נע צור אייסטראַנונג געלאַנגען, עס איזט, אַלס ווערדע דער פֿלוכ צור וואַהרהייט; ייע דיא דאַפֿסט נישט רוהען, ווער צום בישפּיעל מינט, דער עסלאַ-דער פֿראַעגס ווא לעגנסט צו ענדע, דער אירדט זיך געוואָלטיג, אינד ווייל בלייבן, ער האָט נאָך נאָר נישט אנגעפֿאַנגען. דער עסלאַרער פֿראַעגס הייסט דאַהער עבענפֿאַלס דער עייגע יודע, דא ער נע אינד נימער רוהעט אינד ראַסטעט, זאָ האָט דער קאַפּאַטיראַר אייראָאַט סאַלאַ, דער בעקאַנטליך דער פֿערטעטער דער ייטטיע שאַלמאַשי איזט.

אין דיזיגן טאָגען דעם נרעטאַזער געראַנטפֿאַפֿע דיא אַפֿפֿעלאַצאַן גענען דאָס אַרטהיל דער כאַ. נעלוכטן טאָפּעל אין דעם טאָפּ-עסלאַרער פֿראַעגס אינדערזינדעט. דיא אַקטען ווערדען עטצט אין דיא כאַנגרלע קורע נעראַנגען. אַס שלוסס דער ווערד אינפֿאַנגרטען אַפֿפֿעלטיפֿט שטעלט דער פֿערטעטער דער פֿרייאַט-קלאַג אין אינ-זיכט דאָס ווייא אינמער אין דאָס אינטהיל דאָ אַבערן אנשטאַנן אייפֿאַלנען מאַנג, ער אייך נרונד נעגעוואָגענער בעריי-מאַמענט דיא ווערעאַ-נאַרטע דעם פֿראַעגסטעס פֿערלאַנגען ווערדע.

• (לאַסקערס אינצינגע.) מאַן וואָלטע גלייבען, דאָסס דאָס הערען נראָסער מענגער ווערלע אַרדט נאַנגעס לעסען פֿאַסט אינ-שלעפֿלך נור דער דאָהען פֿאַלטיק ווייהן, פֿיר נישטס אנדערעס עמפּפֿענגלך איזט, אַלס פֿיר דעזע, ווערלע אַדדער אנזיכט נאָר צום וואָלטע דעם לאַנ-דעס אינד דעסטען בעראַהנער פֿערדערלך ווערד, ווערענד פֿיר אנדערע געפֿהלסאַמען אין אַדדערע דערגען קיין שטרבען פֿראַטען אַבריג בלייבט. אינד דאָך אַלס דעם נישט זאָ. אַס נעגענטהייל ע נאָ-סער דער מאַן, דעסטע מעכטיגער דער דינע גע-פֿהלע אין דעבענאַנגעגענהייטען, ווען ער אינמאַל אינע וארבע צו אינער פֿייענספּראַך געפֿאַסט. דאָס ווער אייך דער פֿאַלל ביאַ דעם בע-דרוטטען ייטשען שטאַאַטס-מאַנע דאָסטער. אַס דעסטען ווענגרעיט פֿאַרלעגיג דאָמאַנטשע בעגע-בענהייט מטענטהייל ווערד: עס ווער אַס אַדדע

שטראַפֿס פֿיהלטע. דאָס ווייג ציט נעראַטען ווא, אַס אַפֿפֿעלטען לעגען בעטטען זיך נאָך אינייל. ווענען פֿאַר. נראָסע מאַסען דעם פֿאַלטעס ווייגען אַפֿפֿען אינד אַדדערע אינדע אינצופֿרידענהייט מיט דעם נעגען. ווערטען ווטטאַנדע עס נערטטע אין דער מעטע עדע קלוגע מאַן מיטטע דאָנ-ווא אינינעדע, דאָס דיא דעגיעגע. דען דען אינצופֿרידענען אינאַלדך אינדע פֿאַרדרינגען בעוויללען קאָנטע, אַדע דאָס נאַנגע אין נעפֿאַהר צו בייגען. עס נאַלט אַלזאָ, דען ווידערגיג אַדדערען אינגען בוסטען הענטייפֿען אינד ווא דאַרוך אין דאָנגע ציט ווייגען צו בייגען.

בונקעס שלוטטער נעראַנקע ווא דיא דעטטענדע טראַט, דיא ע נר נין שאָן ווייס ווא פֿיעלען מאַנאַטען אַלזאָ, דיא דען עדנאַלנען צוטטוזלעדיגע פֿאַר זיך לעטטען, אַלס נייעס דיילטטעל אנפֿיר. אין פֿיעלען שטעלען, ביאַ דאַנאַנגען דערען דאַטטע ע פֿרשטענדנס נעפֿינדען, אַבער נירגענד, נירגענד דען ערדלינגס מוטט, דעם פֿאַ-טענגען דיא שטאַרקע אייגיא צו ווענען.

דאָקאַר שטראַפֿס אַבער וואָלטע לעכען, וואָלטע בעוואַנדערט דין, וואָלט עטראַס נעלטען!

ווענן אין דאָלע אַס שטר לעטען. ווע ווייס אַב ער נישט נאָר אַס ערדע אין צאָרן דאַס אייטרטטע וואַטטע, בונקעס נעראַנגען אַלס נאָר צו נעטען דאָך ווידער פֿאַל-לען לעס אינד ווי דעלבטע אין דיא שטטע ווי אינד-פֿיידענען שטעלטע, דיא אין דער ווילט דאַס אַבערטטע צו קערען וואָלטען. דא ווא אַלעס צו נע. ווענען אינד נישט מעהר אַלס אַלעס, אַלזאָ נישט פֿיעל, צו פֿעלדיגען. אינד שטראַפֿס שטרעטע אין נלאַ נאָך דעם

אינד דאָך עטראַס פֿאַן מטטעלאַלטערלכען נעוועגנג אין דעם וא אַרבטטען פֿראַגאַס אינד הוילט דינע מאַטען צו. אינד דא שטראַפֿס ביאַ אַלדר שלייהייט זיך דיע אינד דא פֿרגאַס אינד אים נעטפֿרעכטע אייסרטע נעכטנטע ווא דיא נין ווייס וואָנען אים דענטטע ווייגר פֿלעגע אין ווענם נעטרען בראַדלעטע, וא ווארדען ווע בוחדעטען דעלפֿטער ווערטטלען אינד ווייגע אין ווער אַפֿפֿעס פֿאַן דיך אַב.

שטראַפֿס בוס דיא ערגע צוואַטטען. ווען דיעע ווענען באַהנטנעטען הייטע נאָך דיא האַנד אייסטראַטען אינד אים צום בעטטען אינער אינפֿלוטטנען שטעלטע. צו דער אייגע באַנדטטיקאַרט, אייגע רוכראַלע אַבנע-אַדנעטען אינד וואַלבטטאַלטען ווראַקטעס פֿער-האַלטען, וא ווער ער פֿעלליגט — פֿעלליגט! — הייטע נאָך בעריי, מיט זיך ווענען צו לאַסטען אינד דען נאָטען קרייט נעגען קאַטטאַר אינד אינד אינטטאַטטעקנג. דאָס ווא אין אין דער ציט פֿאַלטע אין אַנדערע פֿאַר אַלזאָ אין אַנדערע אינד אינד אין אַנדערע אינד אינד אין אַנדערע אינד אינד

דעם אין אנגאר שאן לאנגע ניכט געשעהען, ט׳מ א ל ע ג נ ם איסאינגאדעראשענד אויסגעקען אויך זעהר איבעראשענד אויפ דער-בליפענד געראדע דעסהאלב ווייל זיא דורך אונד דורך וואהר זינד. אונטער דעם טשעל „דיא נשעד דער טאדטען האנד" בעשפריכט דער פערפאסער דאס אונגעהייערע פערמאגען דער גיסטלינקייט, וועלכעס דעם שטאאטע נאר ניכטס איינברינגט, וויאפאן פיר וואהלטהעטיג צוויעלע פערהעלטניסמע-סיג נור זעהר וועניג פערווענדעט ווירד. עס איזט ווירקליך איבעראשענד צו ערפאהרען, דאס דיא אונגארישען אונד זיעבענבירגישען גיסטלינען ניכט וועניגער אלס איינע מיללאן אונד 288,612 יאך אק-קערפעלד בעזיטצען. דאס איזט איין דריטטעל אלס 148 קיראהאס-מיטען, דאבייא איזט דער גרונד-בעזיטצ דער אפפענטליכען פינראנזיאנען, 385,47 יאך, ניכט מעהר אונגעגעבען. קורץ מאן קאנן מיט בעשטימטהייט אונגעהמען דאס דיא אונגאריש קלעריס צוויי מיללאנען יאך קיכענגעטיבע בע-זעצונגען ווא שענכט נון דער קלעריס פיר דאס אפ-פענטליכע „אחל" צו צייט דעם פרעזידיטס-קאמפפעס אין אונגארן, דאבען דיא גיסטלינען פיר דאס וואהל דעס פאטעריאנדעס וואפיר אלס ניכטס געטהאן, טראטצדעם דיא קיכענגעטיבע צו אייגער צייט עגזיסטאנדען זינד, ווא דאס פאטעריאנד אין נעפאהר וואר. עס איזט נור איין ווערטעער פאלל, דאס מאן אין דען דיסטען דער מיט גראסער בע-גיסטערונג געלייסטעטען שפענדען דיא נאמען דער רייכסטען בישאפ אונד ערצבישעפס, מיט מעהר אלס מיט 100 גולדען פערצייכנעט אייגנעהנדיגען

— „איין פערזעהרען אייגנעהנדיגען דיעזען רייכען בישאפ אונד ערצבישאפ אוזד פיסטלינגס אינגאמטען; מאן ערגעהלט, דאס דער פיסטס-פיזאס פאן גראן, דיא אינגעהיריגען אינקאפטע דער קיכענגעטער אין אנגלישען בענדען אונד דיא אבריגען פיראלאטען אונד בישאפס, וואס דאבען זיא צו גיסטען דער טשאנגיס געשפענדעט; נכסטס נאר נכסטס דאבען זיא געשפענדעט. ולדכסס פיר דאס דענקמאל דעס עיסטען אונגארישען לא-נגס שטעפאן וועלכעס אם שטעפאנס-פראטעע ער-ריכטעט ווערדען זאלל, שפענדען זיא ברטשיעגיג, טראגטעדעס דער גראסטע טהייל דייעער קורבע-נשער פאן דייעזעס לאנגע דערגשטאמטען אונד אייגנ-פערזאנענגנג דער דייפשטאדט טראגען זיא נור וועלכען עטיואס ביא. דא זאגסט דיא שאן ווי אייגנען צייאגנגס אחרדען זיך אים ביא בעפעהרליכע לעאפאלד-קורבע שאן דענגסט פערטיג זין מיסטע, עס ניכט קיים איין לאנד, אין וועלכעם דיא גיסט-לינגיס זא דיר ווערע ווא דיא גיסטלינגיס אונ-גארנס, אונד טראטצדעם וואהנען דיא האהען פרע-

לאטען אונד בישאפס ניכט אין דער דייפשטאדט אונד בוכען זיך דייער קייניג דייזער צייר פערשאנג-רונג דער שטאדט, פארדערן זאמט ניכט דיא עגנס-וויקעלונג דער דייפשטאדט. זא טהון זיא אלזא פיר דאס וואהל דעס לאנדעס טראטט אונד אנ-געהיריגען דיכסהוס זאפיעל אלס ניכטס, ווענן עס זיך ערא אום דעלניאוזע שטייטינקטען האנדעלט, דא זונד זיא גלייך דאבייא אם צייטעראבט אונד הארער צו שטיפטען צווישען דען פערשיעדענען דעלניאנגען אונד ביא וויכטיגען פאלטשיגען פע-האנדלונגען מאכטען זיך דייעזע גטגענגעדטען דא-הען הערדען איבערהאל דיא שפיצע שטעללען, אים איבערהאל דיא אנפיהרער-אבלע צו שפיעלען.

(ד׳ א ט ש א ד ד א צ ו מ א נ ט ר-ס ב מ ״ ט ע ן.) זייט וואהרען פרעשיג הער אין איינגעגיגעטעס אונגאריישעס וויסבראאטס, ווע-בעס מיט דייעזעס בייספיעלען אונד זייגען אונד זייגען מעגלינגען שאפטס-פיגרען דיא הערען אנט-פעמטען ערזע וואכע זא פעקרוט. דאס דייעזע פאר וואהר בינאריע צערשפרענגען, עס איזט דעס דאס פאן דען פערהמטען שיפפטעדרלר א נ א ״ ן איינגעגיגעטעס דייעזע הערען „טעבראאטס בארטסס אנגא". דייעזע וואכע בייגיג דאס בראאטס אונטער אנדערן בוכלערן אין איינע אנ-גארישע „טשאדא" (פעלד וודטהדיין), וועלכע דען נאמען פיהרט: „טשאדא צום אנט-פעמטען", פאר דייעזע טשאדא שטעהט דאס בוכלד דעס בערהמטען אדוואראטען ק א ר ל א ט ״ ״ א ש אדס יודישע הייליגע, מיט דייעם פאר אייך דען ווקען, מיט אייגער האפפע אייך דעס דייעזע אונד מיט דאנגען פאנג. דייא ער זא פאר דעס אנגאנג דער טשאדא שטעהט, אונד עבען הייין געהען ווילל, דא בערלען אייך מערערע הונדע אן; דייעזע הונדע שטערלען גערערן דיא אנגאריישען יודע-פיזלינגען בלעטטער פאר, וועלכע אין אד-רען אריטקען דייא ווקען אונאפהערלייך אנבעלעגן אונד אייגאיאיך הערגשטעלען. — נאך לענגערע גבעבעלע ווערדען דיא נראסען הונדע אין אטיאיש פערזאנט, אונד שטיל געמאכט, אבער אין הייליגע הערדען; ווענן אבער אייגע הונדע אין דען הונדען עבענפאלס מיטבעללען, דאנן ניכט בע-הונדע ווערדען, מיט עבענטער הונדעס-יאיאיד אייגאיאיך דע זיך אפטערס גגענגן אטיאיש אונד דראהטע איהן צו בייסען. אבער דיא פערדאמטע קלייגע טהיר, וואס ווילכט דען דיא נאכדעם דיי-גע נראסען האטעראדען דאך בעיייאס צו בעלען אייפגעראדט; (פראגטע אטיאיש). — דא אנטוואר-טעט דאס הונדען: „ווענן איך ניכט נאך לאנגע לאנגע פאטטעלען ווייסען, דאס איך נאר עקסטיר-

(אין דעם קלייגען הונדע איזט דייער געגלייך דער יונגע ווקען-פיינלכע דעפטיגטע „וואנאן דאיגע-שטעללט, דער דען אטיאיש פאר איינען טאנגען אים דייסטאגע מיט זייער אנט-פעמטיגען דער לאנגע אנבעלעגט.

(ל ״ ״ ח׳ מ״ט מ ו ז ״ ק א ״ נ ד ט ג ״ ן.) איינע זאלכע בעגעדענגע ביא „וועלכער מאן שפיעלט אונד טאנגט געהאדט געגיים צו דען קורזאוועסטען עדשיינונגען, דיא איינעס יי פאדאמ-מען, אונד דענאך פערדעט איינע זאלכע אין יהשלים אללע 5 בין 6 יאהרע שטאטט, אונד איזט אייד הייער אם וועבענטען הונכה-טאנגע אין יהשלים אב-געהאלטען וואהרען. — אין יהשלים בעפינדעט זיך געגעלל אם ערגע דער מעפאהרטיגען סינאגאגע איינע קאמטער, וועלכע דיא פערוואהרונגס - קאמטער (חדר הגנזה) גענאנגט ווירד. אין דייעזער קאמטער פערהאלט אללע אלטען אונד פסול גגעהרענען תורה-ראללען, מזוזות, תפילין אז. וו. פערזאהרט. נאך אייאהרטעס גגעבייבע ווערדען דייעזע אללע 5 בין 6 יאהרע נאך פאר־שיפ אין איהרענע גגעפעסט גגע-טראן, דיא זאגסטגען „שטיל" הינגעגען ווערדען אין ועקקע איינגגעגעבען, אונד מיט מיזיק אונטער טאנגען גגיאגגען אונד פרייגגעגעבען אין דיא פערוואהרונגס-קאמטער גגעטראגגען. דייעזע קאמטער איזט איינגעטליך איינע גראסע גראסע נאסטע, ווערבע זיך אם עגדע דעס בוכס עלטען אם פיסט דעס אליפע-בערגגס (הר הזיתים) בעפינדגעס, דייעזע טאג ווירד אין יהשלים אלס יום טוב גגעפיערט, אללע גגייאר-בער אונד ווערד שטובען זיך גגעשלאסגען, אונד אין דען שטאדטגען הערגשט פיאהרלייכעס לעבען.

אן איינגעס זאלכען בעגרעבנגס-טאגע פערוואמעלט זיך אללעס אין דער סינאגאגע דיא דאס גגעבעט פיר דען טוטאן פערבייבטעט ווירד. פאן דא גגעהט מאן אין דיא סינאגאגע דער זאנגגאנגטען שטאמבל-גגעמיינדע, דיא זיך עבען דיא אינגבייבאגגיאיר-דענען שריפטען בעפינדען. פאן דאדד זעטצט זיך דער צוג אין בעגגיגגונג, פאראן ווערדען דיא תורה-ראללען אונטער איינער חופה גגעטראגגען, דאנגבען גגעהען איינע מגגגער מיט גראסגען וואסגסערגגען; דאנגען פאראגגען דייעגגען מיט גראסגען אנגגעגגיגגטע אונד אייגגעגגעגגע